

MAKROEKONOMIJA

1

VJEŽBE

MILENA LIPOVINA-BOZOVIC

IS-LM model u zatvorenoj ekonomiji

2

Upotpuniti razumijevanje IS-LM modela:

- ◆ koji problem rješava?
- ◆ kako se izvodi IS kriva?
- ◆ kako se izvodi LM kriva?
- ◆ uticaj monetarne i fiskalne politike na IS-LM model
- ◆ IS-LM model u kratkom roku

IS-LM model u zatvorenoj ekonomiji

3

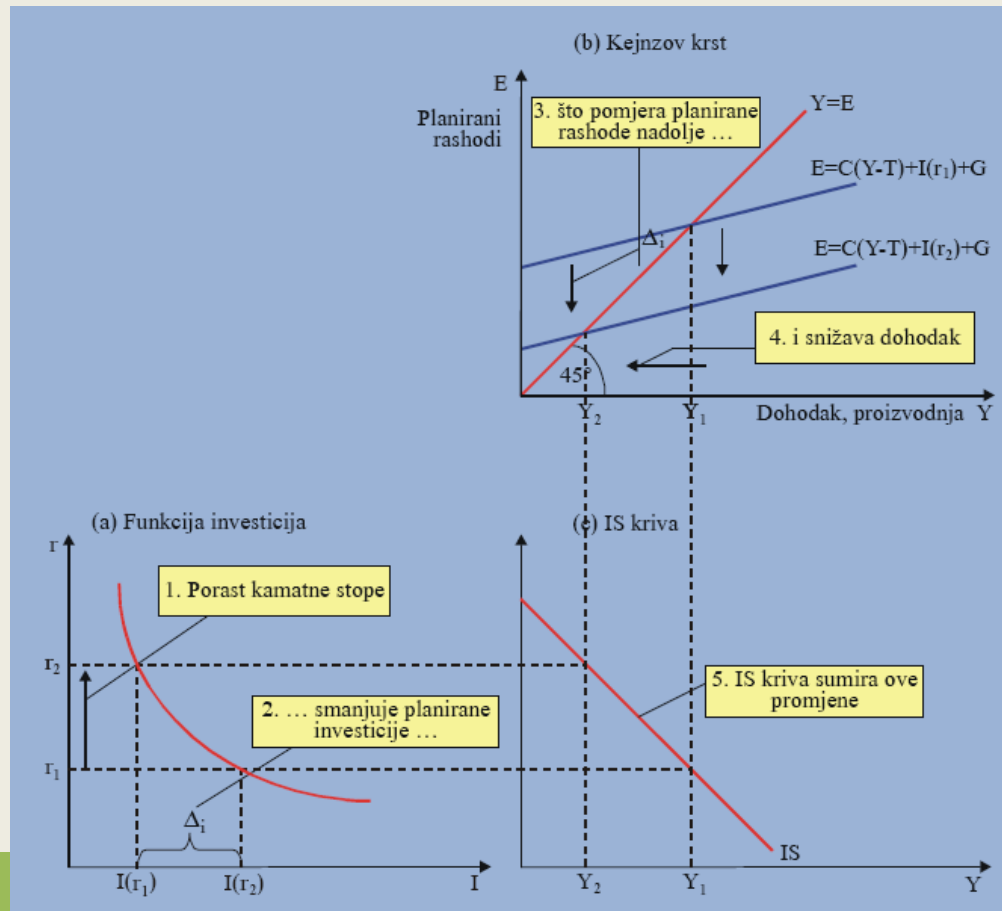
- Promjena pretpostavke: promjene u finalnoj tražnji nijesu unaprijed poznate, već zavise od kamatnih stopa;
- Analizira se veza: $i=f(M/P)$, $i=f(Y)$
- Cijene su egzogeno date (konstantne)

- Pitanje: *Šta uzrokuje promjene dohotka u kratkom roku kada su cijene fiksne? Šta uzrokuje da se kriva agregatne tražnje pomjera?*
- IS kriva - ravnoteža na tržištu roba i usluga
- LM kriva – ravnoteža na novčanom tržištu
- $i \rightarrow I$ (IS)
- $i \rightarrow M/P$ (LM)

IS-LM model u zatvorenoj ekonomiji

4

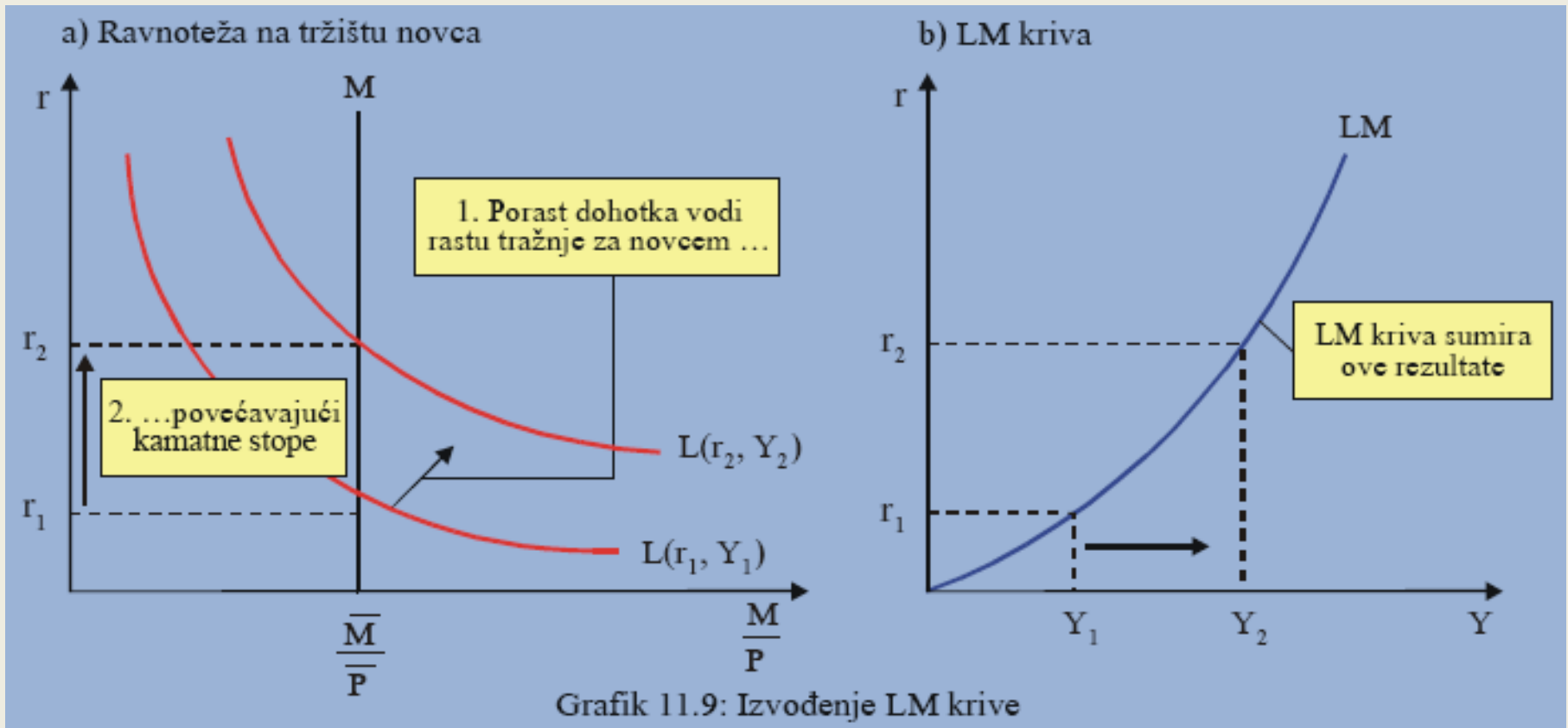
-IS kriva: odnos između kamatne stope i dohotka na tržištu roba i usluga

IS-LM model u zatvorenoj ekonomiji

5

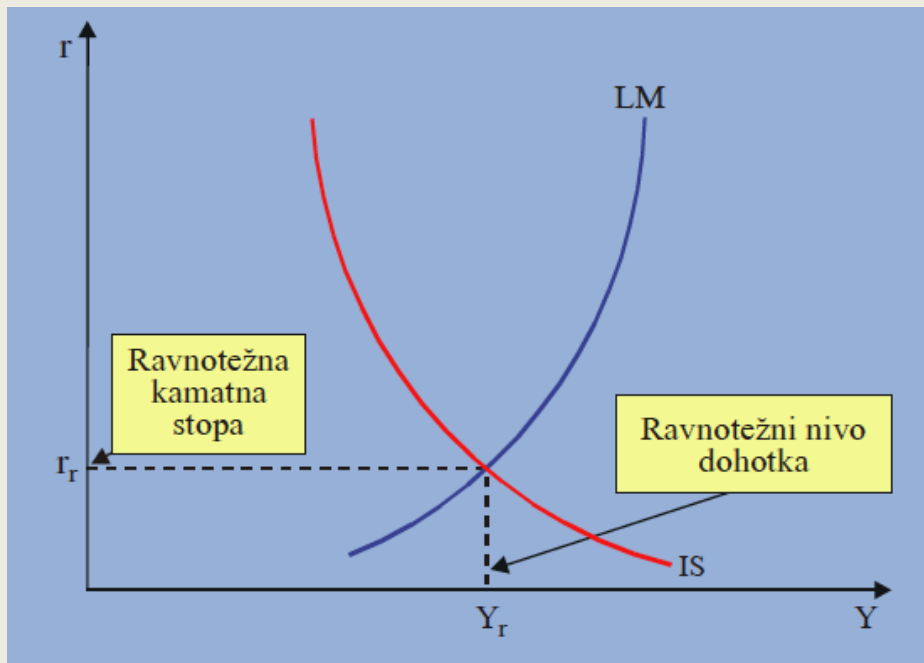
-LM kriva: odnos između kamatne stope i dohotka na novčanom tržištu

IS-LM model u zatvorenoj ekonomiji

6

- Uticaj fiskalne politike na IS krivu
- Uticaj monetarne politike na LM krivu
- IS LM model: ravnoteža u kratkom roku

$$Y = C(Y - T) + I(r) + G \quad \text{..... IS}$$

$$\frac{M}{P} = L(r, Y) \quad \text{..... LM}$$

Zadaci

7

1. Date su sledeće funkcije:

$$C = 200 + 0.75Y_d$$

$$I = 200 - 25r$$

$$T = G = 100$$

$$\frac{M}{P} = Y - 100r$$

$$M = 1000$$

$$P = 2$$

- a) Odredite koordinate IS i LM krive ako se kamatna stopa poveca sa 0 na 7
- b) Nadjite ravnoteznu kamatnu stopu i dohodak
- c) Ukoliko se G poveca za 50 jedinica, prikazite novu IS krivu
- d) Ukoliko se M poveca za 100 jedinica, prikazite novu LM krivu

Zadaci

8

2. Date su sledeće funkcije:

$$C = 180 + 0.75Y_d$$

$$I = 180 - 20r$$

$$T = G = 100$$

$$\frac{M}{P} = Y - 100r$$

$$M = 900$$

$$P = 2$$

- a) Odredite koordinate IS i LM krive ako se kamatna stopa poveca sa 0 na 7
- b) Nadjite ravnoteznu kamatnu stopu i dohodak
- c) Ukoliko se G smanji za 50 jedinica, prikazite novu IS krivu
- d) Ukoliko se M smanji za 100 jedinica, prikazite novu LM krivu

Zadaci

9

3. Razmotrite sljedeći IS-LM model:

$$C = 200 + 0,25Y_D$$

$$I = 150 + 0,25Y - 1000i$$

$$G = 250$$

$$T = 200$$

$$(M / P)^d = 2Y - 8000i$$

$$M / P = 1600$$

- a) Izvedite IS relaciju.
- b) Izvedite LM relaciju.
- c) Utvrdite ravnotežnu realnu proizvodnju.
- d) Izračunajte ravnotežnu kamatnu stopu.
- e) Izračunajte ravnotežne vrijednosti C i I.
- f) Ako se novčana masa poveća na $M/P=1840$. Izračunajte Y, i, C i I.
- g) Neka je novčana masa na početnom nivou (1600), ako se državna potrošnja poveća na 400, kakvi su efekti na i, Y i C?

Pripremna vježba za kolokvijum

10

1) Ako je BDP deflator u 2007. godini 105, a realni BDP 1500, nominalni BDP je:

- a. 1395 €
- b. 1575 €
- c. 1428 €

2) Ako potrošačka korpa u 2006. godini košta 250 €, a 300 € u 2007. godini, indeks cijena u 2007. godini je:

- a. 120
- b. 150
- c. 83,33

Pripremna vježba za kolokvijum

11

3. Ako je nominalni BDP u 2012. godini 3.100€, BDP deflator 5%, a nominalni i realni BDP u 2011. godini 3.050 i 2.987 respektivno, onda je približno stopa realnog rasta BDP-a:
- a. 5,65%
 - b. -3,2%
 - c. 0,85%

Pripremna vježba za kolokvijum

12

4. Ako prosječna potrošačka korpa u 2013-oj godini košta 800€, a u 2012-oj godini 780€, stopa inflacije je:
- veća od 4%
 - manja od 4%
 - 4 %
5. Izračunati stopu inflacije u 2013. godini, ako je cijena voća porasla za 5% u odnosu na prethodnu godinu (učešće voća u potrošnji je 30%), cijena naftnih derivata za 23% (učešće u potrošnji je 15%), cijena ulja za 8% (učešće u potrošnji je 20%) a cijena električne energije za 12% (učešće u potrošnji je 35%).
- 8,55%
 - 22,50%
 - 10,75%

Pripremna vježba za kolokvijum

13

6. Pretpostavimo da cijelu ekonomiju čine 2 proizvoda: brašno i hleb. Ukupna vrijednost proizvodnje brašna iznosi 800 eura, a hleba 1300. 30% proizvodnje brašna se prodaje direktno potrošačima, a ostatak se koristi za proizvodnju hleba. BDP u ovoj zemlji je:
- a. 1540€
 - b. 2100€
 - c. 1720€
7. Ako je BDP 3700, neto faktorski dohoci 200 i neto transferi iz inostranstva 100, onda je bruto nacionalni raspoloživi dohodak:
- a. 3800
 - b. 4000
 - c. 3900

Pripremna vježba za kolokvijum

14

8. Ako u zatvorenoj ekonomiji, budžetska potrošnja 1300 €, ostvareni budžetski suficit 200 € i transferni rashodi 50 €, neto poreski prihodi su:

- a. 1450 €
- b. 1500 €
- c. 1050 €

9. Ako pretpostavimo da u nekoj ekonomiji važe sledeće jednačine:

$$C = 160 + 0.6Y_D \quad I_n = 100 \quad G = 150 \quad Am = 50 \quad T = 100$$

, bruto domaći proizvod (Y) je:

- a. 700
- b. 900
- c. 1000

Pripremna vježba za kolokvijum

15

10) Ako raspolažemo sledećim podacima: promjene zaliha 200, uvoz 320, porezi umanjeni za subvencije 180, bruto akumulacija 240, dodata vrijednost u poljoprivredi 1500, kompenzacije zaposlenima 520, bruto domaći proizvod primjenom prihodnog metoda je:

- a. 940
- b. 1140
- c. 2960

Pripremna vježba za kolokvijum

16

- 11) Ako imamo sledeće podatke: izvoz 300, profit 300, uvoz 420, bruto akumulacija 180, tekuća potrošnja države 240, tekuća potrošnja domaćinstava 500, porezi umanjeni za subvencije 100, bruto investicije 350, Bruto domaći proizvod primjenom rashodnog metoda je:
- a. 970
 - b. 1370
 - c. 1070
12. Na osnovu raspoloživih podataka o vrijednosti izvoza 180, uvoza 150, naknadama zaposlenima 350, ukupnoj tekućoj potrošnji 900, neto investicijama 500, amortizaciji 200, vrijednost neto domaćeg proizvoda primjenom rashodne metode je:
- a. 1630
 - b. 1430
 - c. 1980

Pripremna vježba za kolokvijum

17

13) Izračunati vrijednost Bruto nacionalnog raspoloživog dohotka ako je BDP: 1520, neto faktorski dohoci: 124, neto transferi iz inostranstva: 105 i amortizacija: 85

- a. 1644
- b. 1749
- c. 1834

Pripremna vježba za kolokvijum

18

14. Dat je agregatni makroekonomski model $C = 150 + 0.7Y$
 $Y = C + I$. Izračunati nivo
ravnotežnog dohotka ako su investicije $I = 100$?

- a. 833.33
- b. 625.55
- c. 522.22

15. Dat je makroekonomski model $Y = C + I + G$
 $C = 150 + 0.65Y^d$. Uvođenje poreske stope u
analizu uticalo je na: $T = 0.15Y$

- a. Rast vrijednosti multiplikatora za 0.26
- b. Rast vrijednosti multiplikatora za 0.62
- c. Smanjenje vrijednosti multiplikatora za 0.62

Pripremna vježba za kolokvijum

19

16. Dat je makroekonomski model potrošnje od 30 jedinica izazvaće:

- a. Rast dohotka od 68 jedinica
- b. Rast dohotka od 39 jedinica
- c. Pad dohotka od 39 jedinica

$$Y = C + I + G$$

$$C = 100 + 0.70(Y - T + T_r)$$

$$T = 0.20Y$$

. Rast budžetske

Pripremna vježba za kolokvijum

20

17. Ako je razlika između maksimalnog i postojećeg dohotka 57, i budžetski multiplikator 3, da bi se eliminisala nezaposlenost, budžetsku potrošnju treba:
- a. smanjiti budžetsku potrošnju za 19 jedinica
 - b. povećati budžetsku potrošnju za 171 jedinicu
 - c. povećati budžetsku potrošnju za 19 jedinica

Pripremna vježba za kolokvijum

21

18. Ako je data jednačina $Y = 2\alpha + 1,5I$, investicioni multiplikator je:
- ne zna se
 - 1,5
 - 2
19. Ako pretpostavimo da su na osnovu empirijskih istraživanja, ocijenjeni parametri funkcije potrošnje i da iznose $\alpha = 50$, $\beta = 0.8$, $C(1) = 50.8$, to znači da:
- Povećanje dohotka za jedinicu izaziva povećanje potrošnje za 50,8 jedinica
 - Povećanje potrošnje koje rezultira jediničnim smanjenjem dohotka iznosi 0,8
 - Od svake dodatne jedinice domaćeg dohotka 0,2 jedinice se stavljaju na štednju

Pripremna vježba za kolokvijum

22

20. Ako je dat model $IS = Y = 750 - 50r$ $LM = Y = 50 + 50r$ onda je:

- a. Kamata koja obezbjeđuje ravnotežu na robno novčanom tržištu LIBOR
- b. Kamata koja obezbjeđuje ravnotežu na robno novčanom tržištu manja od 8%
- c. Nacionalni dohodak pri kom se ostvaruje ravnoteža je veći od 500